

JIŘÍ SURŮVKA: ARTKIOSK / MONA LÚZA és társai

Időpont: 22. 10. – 28. 11. 2020

Kurátor: Vladimír Beskid

Az érsekújvári galériában bemutatásra kerülő kollekciónak válogatás Jiří Surůvka intermedialis artkioskjából. A művész művészetére aktivista performatív tevékenység jellemző, melynek során más médiumokba és képi megnyilvánulásokba vált át. Ezen belül egy sajátos, ritka szövésű szintetikus vászonra átvitt digitális print-airbrushot használ, amely különös varázst ad képei alakjainak. A kiállításon 4 videó szerepel a 2004 – 2016-os évekből, az ostravai Művészetek Házában zajló humoros és játékos megtáncoltató akciótól kezdve, egészen a Sarkvidéki Spitzbergákig palettán „repülő” Betmenig (Art Bass, 2011, Artic Action, 2016).

Az alsó teremben öt nagyméretű digitális nyomtatás dominál, az 1999-2003-as Háború elindító sorozatból. Hangszereken játszó nagy gyümölcs- vagy zöldségfejű háborús „hősök” parafrázisát és paralizált képmását jelenítik meg, a mögöttük zajló hatalmas „csatazajjal” együtt. E digitális nyomtatások szekundánsai, a perifériáról, banális helyzetekről és összefüggésekről valló fotográfiák – például: egy síremlékről származó „örökzöld” felirat, vagy az arisztokrácia elhagyott, benőtt birtokainak felvételei (Immergrün, 2002, Régi idők vége, 2003). A festészeti részleg, a meghívón szereplő, vörösdinnyefejű, bevásárló szatytorral a Lidlből igyekvő Mona Lúzával (2018) indul, majd a szövegbuborékba írt „mono” feliratos felnagyított retró szalagos magnetofon követi (Sonet Duo – Mono, 2016). A kiállítás következő részében folytatódik a „nagy” művészettörténettel való heccelődés – egy fogatlan öregember Warhol-parókás portréja látható, Vincent elmaszatolt szürke napraforgói, Mondrian mintáival ellátott stílusos túsarkú cipellők, vagy „Marat végének” (1998) fülledt erotikájú gyilkos jelenete.

A kiállítás emeleti részében szereplő művek, nyíltan vagy burkoltan nevetségessé teszik a totalitárius rendszereket: a tiroli kalapot viselő szerző, Hitlerrel telefonál (Hív a főnök, 1998); máshol két sarlót és kalapácsot tartó harcos akciójának fényképfelvétele jelenik meg (Liberation of Brno, Akt 1 fesztivál, Brünn, 1997), egy airbrush nagyításon pedig, kísértetek ijeszgetnek egy kisgyereket (A szovjetek világa, 2003), míg odébb egy ártatlan csecsemő sarlóval és kalapáccsal játszik a kiságyban (Enfant terrible, 2004 – 19). A kiállítást ritmusszerűen, rendszeresen felbukkanó kisméretű objektumok naiv jelenetei kísérik (Iszogató, Az én harcom).

Az egész teret átjárja a sokféleképpen megjelenő testes Betmen groteszk alter egója – legyen ez akár színpadi fellépések airbrush nyomatainak képében (Batman, 1998), vagy egy hip-hopos klip gömbölyded hőseként, aki szülővárosát metaforikusan „Gotham City”-nek nevezi, illetve a kék Betmen központi objektjében, aki éppen megszülte betmenkáját (Apaság, 2003, a Galerie výtvarného umění v Ostravě gyűjteményéből).

A szerző Batman aranya című 2017-es, a selmecebányai Schemnitz galériában zajló kiállítása után, ez retrospektív Artkioskjának további folytatása Érsekújvárbán, ahol egyaránt megtalálják az olcsó „Mona Lúzákat” és a szórakoztató „ostravai kövér Betmen” gazdag kabaréját.

Doc. Mgr. Jiří Surůvka (szül. 1961-ben Ostraván), kiemelkedő cseh művész, performer, kurátor és főiskolai tanár. Főiskolai tanulmányait az Ostravai Egyetem Pedagógiai karán végezte (1991). A 90-es évektől az ostravai színtér nemzetközi jelentőségű, kulcsfontosságú alakja. A „Návrat mistrů zábavy” c. kabaré (1991) és a „Malamut” c. (1994) nemzetközi performanszfesztivál, valamint a „Kolmo k ose” kiállítási projekt társalapítója, a František Lozinski csoport (2005-től) tagja. 2015-ben megkapta a 35 éven felüli művészek részére alapított – V. Havlík díjat. Jelenleg az Ostravai Egyetem Művészeti karán a Videó, intermédiák és performansz szak vezetője. Ostraván él és alkot.

A projekt létrejöttét közforrásokból a Fond na podporu umenia támogatta.